

Zwołanie konferencji międzyrządowej: opinia Parlamentu Europejskiego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie zwołania konferencji międzyrządowej: opinia Parlamentu Europejskiego (art. 48 Traktatu UE) (11222/2007 – C6-0206/2007 – 2007/0808(CNS))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 48 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada skonsultowała się z Parlamentem (C6-0206/2007),
- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
- uwzględniając Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy, podpisany w Rzymie dnia 29 października 2004 r. (zwany dalej traktatem konstytucyjnym),
- uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej podpisaną i ogłoszoną w Nicei dnia 7 grudnia 2000 r.,
- uwzględniając Deklarację z Laeken z dnia 15 grudnia 2001 r. dotyczącą przyszłości Unii Europejskiej,
- uwzględniając Deklarację Berlińską z dnia 25 marca 2007 r. z okazji 50 rocznicy podpisania traktatów rzymskich,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie Traktatu ustanawiającego Konstytucję dla Europy¹ oraz z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie planu działań dotyczącego kontynuacji procesu konstytucyjnego w Unii²,
- uwzględniając rezolucję Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 30 maja 2007 r. w sprawie planu działań dotyczącego procesu konstytucyjnego oraz opinię Komitetu Regionów z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie ożywienia procesu reform Unii Europejskiej wydaną przed posiedzeniem Rady Europejskiej w dniach 21-22 czerwca 2007 r.,
- uwzględniając wspólne posiedzenie parlamentarne w sprawie przyszłości Europy, które odbyło się w dniach 11-12 czerwca 2007 r. w Brukseli,
- uwzględniając konkluzje prezydencji Rady Europejskiej ze szczytu w Brukseli w dniach 21-22 czerwca 2007 r. wraz z mandatem do powołania konferencji międzyrządowej,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A6-0279/2007),

mając na uwadze, co następuje:

¹ Dz.U. C 247 E z 6.10.2005, str. 88.

² Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0234.

- A. dwa lata refleksji nad przyszłością Europy potwierdziły potrzebę zachowania i ulepszenia nowatorskich elementów treści traktatu konstytucyjnego w odniesieniu do demokracji, skuteczności i przejrzystości w celu zapewnienia właściwego funkcjonowania Unii Europejskiej, jak również wzmocnienia praw obywateli oraz roli Unii na świecie,
- B. stanowisko to w dużej mierze podzielają parlamenty krajowe państw członkowskich oraz Parlament Europejski, których przedstawiciele wypracowywali podstawę dla tych nowatorskich elementów w ramach Konwentu, któremu powierzono opracowanie Karty Praw Podstawowych, oraz Konwentu Europejskiego;
- C. Rada Europejska na posiedzeniu w czerwcu 2007 r. zgodziła się na zwołanie konferencji międzyrządowej z mandatem upoważniającym do przekształcenia większości nowych elementów zawartych w traktacie konstytucyjnym w poprawki do obowiązujących traktatów;
- D. mandat ten jest bardzo precyzyjny i umożliwia konferencji międzyrządowej również szybkie przyjęcie zmian do niektórych nowych elementów zawartych w traktacie konstytucyjnym, nie podważając jednak jego treści,
- E. w mandacie zrezygnowano jednak z ambicji stworzenia jednego traktatu konstytucyjnego zastępującego istniejące traktaty, odstąpiono od terminologii, która umożliwiłaby obywatelom łatwe zrozumienie działań Unii, nie zachowano zbioru symboli, które ułatwiłyby obywatelom identyfikowanie się z Unią Europejską, a wprowadzono kilka klauzuli opt-out w pewnych obszarach, w których poszczególne państwa członkowskie wskazują na problemy,
- F. mandat w niewystarczający sposób wychodzi naprzeciw nowym wyzwaniom, jakie stoją przed Unią Europejską od czasu podpisania traktatu konstytucyjnego;
- G. Parlament Europejski, jako jedyna wybierana bezpośrednio przez obywateli instytucja Unii Europejskiej, czuje się zobowiązany występować we wspólnym interesie Unii w celu wzmocnienia europejskiej konstrukcji i wspólnotowych metod działania, które przez ponad 50 lat gwarantowały pokój, stabilizację i dobrobyt,
 - 1. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podjęte przez niemiecką prezydencję Rady w celu osiągnięcia jednomyślnego porozumienia na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 21 i 22 czerwca 2007 r.;
 - 2. odnotowuje udzielenie mandatu do zwołania konferencji międzyrządowej uzgodnionego przez Radę Europejską; z zadowoleniem przyjmuje jego dużą precyzję oraz ścisły harmonogram zakończenia konferencji międzyrządowej i wzywa państwa członkowskie, aby nie odstępowały od zobowiązań przyjętych w Radzie Europejskiej; wyraża pozytywną opinię w sprawie zwołania konferencji międzyrządowej;
 - 3. ubolewa jednak, że mandat ten oznacza rezygnację z niektórych ważnych elementów uzgodnionych podczas konferencji międzyrządowej w 2004 r., takich jak koncepcja traktatu konstytucyjnego, symbole Unii, zrozumiałe nazewnictwo aktów prawnych Unii, wyraźne uznanie prymatu prawa Unii oraz definicja Unii jako Unii obywateli i państw, oraz że oznacza dłuższą zwłokę we wprowadzeniu innych;
 - 4. wyraża zaniepokojenie, iż mandat umożliwia udzielanie niektórym państwom

członkowskim rosnącej liczby odstępstw dotyczących podstawowych przepisów przewidywanych traktatów, co mogłoby doprowadzić do osłabienia spójności Unii Europejskiej;

5. ubolewa, że mandat umożliwi wprowadzenie różnych redakcyjnych zmian do traktatu konstytucyjnego, które zdają się wskazywać na brak zaufania do Unii Europejskiej i jej instytucji, a tym samym przekazują niewłaściwy sygnał opinii publicznej;
6. ubolewa z powodu zmniejszania się dobrej woli Europejczyków i politycznej odwagi przedstawicieli państw członkowskich oraz wyraża zaniepokojenie rozwojem postaw przeciwstawiających się europejskim ideom solidarności i integracji;
7. podkreśla, że mandat umożliwia wprowadzanie zmian w zakresie nazewnictwa aktów prawnych, nie wnosząc jednak żadnej przedmiotowej zmiany do ich struktury czy hierarchii oraz wyraża zamiar prowadzenia ścisłej kontroli sposobu wprowadzania tych zmian do właściwych postanowień w celu zagwarantowania odpowiedzialności politycznej i zachowania swoich uprawnień legislacyjnych, zwłaszcza jeśli chodzi o kontrolę aktów wydawanych w ramach procedury delegowania;
8. niemniej jednak z zadowoleniem przyjmuje fakt, że mandat zachowuje wiele z istoty traktatu konstytucyjnego, a mianowicie jednolitą osobowość prawną Unii Europejskiej oraz zniesienie podziału na filary, rozszerzenie głosowania kwalifikowaną większością głosów w Radzie oraz współdecydowania Parlamentu i Rady, elementy demokracji uczestniczącej, prawnie wiążący status Karty Praw Podstawowych, wzmocnienie spójności działań zewnętrznych Unii Europejskiej oraz zrównoważony pakiet instytucjonalny;
9. zauważa, że wszystkie pozytywne wyniki w odniesieniu do wzmocnienia demokratycznych procedur i praw obywateli, poszerzenia kompetencji oraz zdefiniowania wartości i celów UE zostały osiągnięte jedynie dzięki pracy Konwentu Europejskiego;
10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że unia gospodarcza i walutowa ma zostać uznana w Traktacie o Unii Europejskiej za cel UE;
11. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że mandat przewiduje wprowadzenie do traktatów pewnych nowych elementów, takich jak wyraźne odniesienie do zmian klimatycznych i solidarności w obszarze energii;
12. przypomina, że UE zadeklarowała się, zarówno wobec swoich obywateli, jak i całego świata, że jest wspólnotą wartości i że podstawowe prawa i wolności stanowią najgłębsze sedno tej wspólnoty wartości oraz że zostały one wyrażone obszernie w Karcie Praw Podstawowych i potwierdzone wielokrotnie przez instytucje UE i wszystkie państwa członkowskie; z tego względu uważa, że jeżeli jedno lub więcej państw członkowskich domaga się klauzuli opt-out w odniesieniu do Karty Praw Podstawowych, oznacza to dramatyczny krok wstecz i powoduje poważne szkody w najgłębszej samoświadomości UE; z tego powodu stanowczo apeluje do wszystkich państw członkowskich, aby jeszcze raz dołożyły wszelkich starań w celu przewyższenia tego wewnętrznego podziału i osiągnięcia mimo wszystko konsensusu w sprawie pełnego obowiązywania Karty;
13. wzywa konferencję międzyrządową do zakończenia jej prac do końca 2007 r., tak aby nowy traktat mógł wejść w życie odpowiednio wcześniej przed przewidzianymi na 2009 r. wyborami do Parlamentu Europejskiego;

14. z zadowoleniem przyjmuje uzgodnione przez Radę Europejską w czerwcu 2007 r. wzmocnienie swojego udziału w konferencji międzyrządowej na wszystkich szczeblach;
15. zastrzega sobie prawo do składania konferencji międzyrządowej konkretnych propozycji w szczegółowych kwestiach w granicach mandatu;
16. odpowie w odpowiednim czasie na wezwanie Rady Europejskiej, aby rozstrzygnąć kwestię własnego składu;
17. podkreśla wolę ścisłego nadzorowania wyników konferencji międzyrządowej, by ocenić, czy reformy, na które wyrażono zgodę w czasie negocjacji, w zadowalający sposób odpowiadają jego interpretacji mandatu;
18. wzywa państwa członkowskie oraz swoich własnych przedstawicieli do zapewnienia pełnej przejrzystości prac prowadzonych przez konferencję międzyrządową, zwłaszcza poprzez publikowanie wszystkich dokumentów przedkładanych jej do dyskusji;
19. potwierdza swoją wolę utrzymania bardzo bliskich stosunków z parlamentami krajowymi i społeczeństwem obywatelskim podczas procesu przeglądu traktatów;
20. wzywa konferencję międzyrządową do zapewnienia, aby ze względu na przejrzystość opublikowano również wyniki jej prac w formie projektu skonsolidowanej wersji traktatów;
21. wyraża swoje zdecydowane postanowienie przedstawienia po wyborach w 2009 r. nowych propozycji dotyczących dalej idącego rozwiązania konstytucyjnego dla Unii Europejskiej, zgodnie z klauzulą dotyczącą zmiany traktatu¹, gdyż Unia jest wspólnym przedsięwzięciem, podlegającym ciągłemu odnawianiu;
22. wzywa instytucje UE do przedłożenia konkretnych propozycji ponownie angażujących obywateli Unii w dialog podczas kontynuacji procesu konstytucyjnego;
23. wzywa właściwą komisję do rozważenia możliwości ewentualnej zmiany Regulaminu PE, tak aby w ramach działań Parlamentu i w jego pomieszczeniach nadać oficjalny charakter fladze i hymnowi Unii Europejskiej wybranym w traktacie konstytucyjnym;
24. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji będącej jego opinią na temat zwołania konferencji międzyrządowej Radzie, Komisji, głowom państw lub szefom rządów oraz parlamentom państw członkowskich, jak również Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

¹ Zob. art. IV-443 traktatu konstytucyjnego.